

FAKULTET VETERINARSKE MEDICINE
UNIVERZITET U BEOGRADU
KINOLOŠKA SEKCIJA

SEMINARSKI RAD

Tema:

LABRADOR RETRIVER

Autor:

Nemanja Zdravković

Copyright:

www.kinoloska.com

Sadržaj

Prolog	3
Istorijat rase.....	4
FCI standard.....	7
Kako izgleda Labrador Retriver	9
Problem srebrnih labarador reterivera	16
Predisponiranost ka oboljenjima Labrador retrivera	17
Nega	19
Labradori u lovu i trening	21

Copyright:

www.kinoloska.com

Prolog

Pas *Cannis familiaris*. Kao biće privrženo čoveku psi imaju specifičan odnos prema svojim gospodarima. Kako pas čoveka doživljava kao člana čopora i ukoliko se ovaj postavi nadređeno nad pasom možemo govoriti o odnosu nadređeni – podređeni. Opšte je prihvaćena teorija po kojoj su psi generalno nastali od jednog pretka koji je sličan današnjem vuku, kao što su i ljudi nastali od majmuna, pa ovom prilikom se neće raspravljati o tome, uzećemo ovu teoriju zdravo za gotovo.

Ovaj rad će govoriti o nastanku rase, eksterijernim osobinama, temperamentu, nekim savetima pri ocenjivanju, pravilniku i standardu a sve u cilju dobrobiti ove rase kao i hobističke kinologije, nadajući se da će ovaj tekst prošaran sličicama tu i tamo, proširiti nečija znanja o ovoj rasi. S'toga ovde će se govoriti o uzgoju ove rase širom Zemlje pa treba znati da postoji više kinoloških federacija koje različito, u nekim finesama, posmatraju i ocenjuju ovu rasu i neki njihovi stavovi će biti uvaženi pogotovo što neki drugi savez pokriva zemlju porekla labradora. Pa da počnemo...

Današnji izgled Labrador retrievera.

Istorijat rase

Labrador retriever potiče sa Njufaundlenda a ne sa oblasti poznate kako Labrador. On potiče iz oblasti Sveti Džon gde su specifični psi ,koji su pokazivali sličnost sa današnjim labradorima, živeli i pre 1814. Ostao je trag u kome se kaže " pasi iz oblasti Sveti Džon najbolji za bilokakve lovne aktivnosti, uglavnom crne boje, ne veći od poentera, finih nogu, glatke kratke dlake, koji nemaju zakovrnut rep (kao Njufaundlend) i koji su izuzetno brzi pri trku i plivanju. Retko se nalazi Poenter koji će odlično aportirati, prtititi trag i pronalaziti ranjene makar pola kao sto to rade psi sa Svetog Džona."

Drugi istoričari govore o labradorima Sv. Džona kao "malim psima za vodu izuzetno zahvelim za aport ptica, sa kratkom dlakom koja se neće zamrznuti kada izađu iz vode kao što je to slučaj sa dugodlakim psima." Skoro su svi crni, mada se nađu i žuti ali da su čokoladni izuzetno retki.

Njihova srednja visina i kratka ne promočivo krzno učinili su ih idealnim psom za read sa ribarima. Njufaundlenska kamenita obala je opasna za prilaz ribarskih brodića da bi ispraznili svoje mreže. Iz ovog razloga psi su učeni da ,dovuku ulov tegleći mreže sa bakalarom u ivicama usta. Instikt donošenja je ribarima takođe izuzetno koristio ako bi im neki alat slučajno ispao u more ili bi im donosili bakalare koji bi iskočili iz rezervoara na palubu.

Psi Svetog Džona, vidi se razlika u boji drzna ali i sličnost u građi sa današnjim labrador retrieverima

ali je izvesno da se to dsilo po njihovom pristizanju u Englesku.

Naj stariji labradori su stigli u Pul Harbor oblast oko 1820 te na ribarskim brodovima koji su često saobrađali između Njufaundlenda i Pul Harbora u Engleskoj. Englesko lovačko gospodarstvo ih je prihvatilo oberučke prepoznajući njihov potencijal za lovnu upotrebu. Oni su najverovatije ukrštali ove pse sa već postojećim psima Engleskih linja retrievera, usavršavajući ih i dobili su rasu Labrador Retriver danas nama poznatu. Ne zna se tačno kada su dobili naziv Labrador Retriver

Nemanja Zdravkovic * Labrador Retriever*

U SAD su prvi Labradori uvezeni tek za vreme I svetskog rata, a navala je nastala posle II. Za vreme ratova brojnost Labradora u Britaniji se smanjila. Poznata Engleska odgaivačnica Sandyslands je umnogome uticala na rasu (uvozom pasa kao što je Sandylands Mark iz SAD) oblikujući je u ono šta je nastala danas.

Prvi poznati pisani izvor o Labradorima potiče iz 1814. god. U "Instrukcijama mladom sportisti".

Sportista i umetnik Edvin Landser je 1823. godine naslikao crnog pasa sa belim obeležjima i nazvao sliku: "Kori, ženka labradora". Do tada je rasa već bila široko poznata sa nekoliko plemića koji su ih uzgajali do kraja XIX veka.

Prvi zabeleženi žuti labrador bio je Ben of Hyde rođen 1899. Savremeni labrador je među najstarijima rasama, prema Američkom kenel klubu rodovnici datiraju od 1878. Britanci priznaju rasu 1903. Mnogi engleski psi u uvezeni posle I svetskog rata i to je omogućilo formiranje američkih i britanskog varijeteta ove rase, pri čemu je britanski masivniji, širi i stamenitiji od američkog.

Pas Svetog Džona sa plenom u čeljustima

Po drugoj varijanti ovu rasu je "krstio" erl od Malmesburija zajedno sa drugim odgaivačima pasa iz Engleske kako bi ga razlikovali od njufaundlenda. U početku je imao nadimak "mali njufaundler". Neki izvori govore da je ovaj naziv nastao od španske ili portugalske reči za zemljoradnika ili naziva za selo "Castro Labradeiro" čiji su pastirski psi imali sličnosti sa psima Sv. Džona..

U izvorima se može naći i priča o brodu Kanton koji je 1807. godine prevezio nekoliko pasa ove rase i da je doživio brodolom, kao i da su od tih pasa nastali Šekspir retriveri.

Peti vojvoda od Bučeluha (1806-1884) počeo je odgajanje pasa u Škotskoj oko 1835 nezavisno od Malmesburija. Vojvodin brat lord Džun Skot je nastavio sa tradicijom uzgoja i uvoza psa Svetog Džona sa Njufaundlenda. Najbolji primerci su se zvali Džok, Nel i Brendi. Brendi je zaradio svoje ime prelazeći Antlantik.

Pas Svetog Džona, Bučeluh Avon

Kada je jednom mornaru pala kapa u vodu on je skočio za njom u Antlantik. Terebalo im je

Nemanja Zdravkovic * Labrador Retriever*

oko dva sata da prebace psa u brod. Bio je toliko iscrpljen da su ga okrepili brendijem. Prva fotografija ove rase potiče sa vojvodinog imanja, gde je na slici ženka Nel stara u tom trenutku 12 godina. Tada se za rasu smatralo tipično bele šape i njuška, što je kasnije izbašeno kao ne željena osobina. Mada psi ove rase vrlo često osede oko usana i na šapama. Možda je to zaovstaština gena pasa SV. Džona.

U početku ovi psi su ukrštani u srodstvu radi zadržavanja osobina. Ukrštani su i sa tada postojećim Engleskim retrieverima, kao što su: kovrdžvi, ravnodlaki, Norfolk, itd.

Do 1880 skoro sve izvorne linije Labradora su izumrle.

Za istoriju se smatra važnim susret trećeg erla od Malmesburija (1831-1914) i šestog vojvode od Bučeluha (1834-1918) koji je spasao ovu rasu od izumiranja. Ova dva čoveka su i ušestvovala u lovu na ptice na južnoj obali gde su bili impresionirani mogućnostima ovih pasa. Tako je nastao program ukrštanja i rođene su linije Ned 1882 i Avon 1885. Mnogi smatraju da su ovi psi i preteče svih danšnjih Labradora. Pgotovo Avon koji je bio čokoladno-jetrene boje.

Na Njufaundlendu sudbina Labradora je mračna. Na kraju su istrebljeni odlukom guvernera 1780. Kako je guverner želeo da ohrabri ovčarstvo, naredio je maksimalno držanje 1 psa ove rase po porodici.

Ova odluka je posebno negativno uticala na pse Svetog Džona jer oni nisu bili široko geografski raspoređeni. 1885 su uvedeni i veliki porezi na pse i to je bio veći za ženke nego mužijake pa su mnoge bile ubijane na rođenju. U Engleskoj je u to vreme važio "Karantinsko pravilo" pa je svaki dalji uvoz bio nemoguć. Zakonski je traženo da pas bude u karntinu prvih 6 meseci života da bi se sprečilo širenje besnila.

Tek je šesti lord od Bučeluha između 1933 i 1934 uspeo da uveze jedan broja pasa za osvežavanje krvi. Interesantno je da se ovčarstvo nikada nije zapatilo ali je pas Sv. Džona nestao.

Priznaju ga udruženja: CKC, FCI, ACK, UKC, KCGB, ANKC, NKC, NZKC, CCR, APRI, ACR

FCI standard

Opšti izgled i karakteristike:

Sažno građen, kratak u slabinskom delu, vrlo pokretan. Široka lobalja, grudi i rebra dobro zaobljeni i duboki. Širok i snažan u slabinskom delu i nogama.

Karakteristike:

Uravnotežen, veoma budan, odličnog nosa, mekih usta, sa oduševljenjem ide u vodu, ima sposobnost prilagođavanja u predanog pratioca.

Britanski tip labrador retrievera

Narav:

Inteligentan, oprezan i poslušan, sa velikom željom pruža pažnju svom gospodaru. Prijateljske prirode, nikada sa znacima agresivnosti ili jasne plašljivosti.

Glava i lobanja:

Široka lobanja sa jasnim stopom, dobro modelirana bez mesnatih obraza. Vilice srednje dužine, pune snage, ne špicaste. Široka, dobro formirana nosna pečurka.

Razlike na glavi britanskog i američkog tipa psa, na žutom se vidi i loša pigmentacija nosne pečurke.

Oči:

Srednje velike, pri tome pokazuju inteligenciju i dobru narav. Braon ili boje lešnika.

Uši:

Ne velike ili teške, dobro priležu uz glavu, visoko i poprilično unazad usađene.

Zubalo :

Vilice i zubi snažni sa perfektnim i potpunim makazastim zubalom, pri čemu gornji sekutići bez međuprostora naležu na sekutiće donje vilice. Zubi su posavljani vertikalno u vilici.

Vrat:

Suv, jak, pun nage, prelazi u dobro postavljene plećke.

Prenje noge:

Plečka duga i koso postavljena. Noge sa snažnim kostima i ravne do zemlje i sa boka i odnapred.

Telo:

Grudi dobre širine i dubine, jako zaobljena bačvasta rebra. Ravna gornja linija. Široke, kratke i snažne slabine.

Uporedni prikaz psa sa ravnim leđima i psa sa izraženijim grbenom, što je mana

Zadnje noge:

Dobro izvajane, nisu strme, dobro uglovan koljeni zglobov. Kravlji stav izražen u većem stepenu ne poželjan.

Šape:

Okrugle, kompaktne sa dobro izraženim jastučićima.

Rep:

Raspoznajući znak, veoma debeo u korenu, ravnomerno se sužava ka vrhu, srednje dužine. Bez zastavica, ipak odlakan celom površinom kratkom, debelom i gustom dlakom koja ga čini okruglim a takav rep se naziva vidrin rep. Pomera ga radosno, ipak ne treba da je zavijeno iznad leđa nošen.

Kretanje:

Slobodno osvaja prostor, pri tome prednje i zadnje noge paralelne.

Dlaka:

Prepoznatljiva oznaka, kratka, gusta, ne talasasta, bez zastavica, poprilično oštra, podlaka odoleva ložem vremenu.

Boja:

Jednobočno crna, žuta ili jeterno-čokoladno braon. Žuta je od svetle krem boje do lisičije crvenog. Prihvatljiva je mala bela fleka na grudima.

Veličina:

Idealna visina u grebenu za mužijake je 56-57cm a ženke 54-56cm.

N.B. Mužijaci moraju imati dva normalno razvijena testisa potpuno spuštenu u skrotum.

Kako izgleda Labrador Retriver

Proporcije tela:

Dužina od prednje ivice ramena do zadnje ivice sapi je jednaka ili nešto duža od visine u grebenu. Rastojanje od lakta do zemlje treba da je jednako polovini visine u grebenu. Grudi treba da dopiru do lakta ali ne i da budu upadljivo dublje. Telo dovoljno dugačko da omogući prav, slobodan i efikasan korak ali pas nikako ne bi trebalo da deluje visoko ili niskona nogama.

Grada:

Konstitucija snažna treba da su mišićavi, bez viška masti. Suviše laki psi mogu govoriti o hormonskom disbalansu, gojazni psi takođe nisu poželjni.

Lobanja:

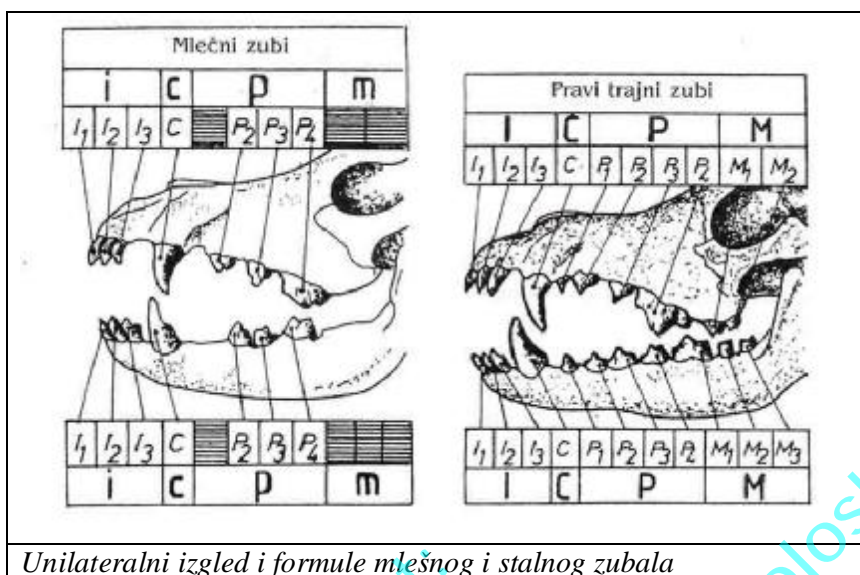
Široka, dobro razvijena ali ne suviše masivna. Lobanjska i lična profilna linija treba da su paralelne a dužine da su im jednake, sa umerenim stopom. Glava obrasla kratkom dlakom i bez mesnatih obraza. Struktura lobanje se vidi ispod očiju ali ne i ispod obraza. Potiljačna kost nije upadljiva kod odraslih pasa. Usne ne trebaju biti četvrtaste i viseće već da blago padaju ka grlu u vidu zaobljene linije. Klinasta glava i uska se smatra nepravilnom jer nje funkcionalana pri aportiranju. Nosnik razvijen a nozdrve razvijene. Nos je crn kod crnih i žutih labradora a kod čokoladnih je braon. Dozvoljava se izbledeost pečurke kao i blaža nijansa dok se potpuno ružičast nos oštro sankcioniše diskvalifikacijom.

Zubalo

Zubi pasa predstavljaju jednu od osnovnih zooioških karakteristika vrste. Svi psi imaju kratke bele krune bez cementa i izrazit vrat. Razlikujemo dve vrste, a to su mlečni (*dentes decidui*) i pravi trajni zubi (*dentes permanentes*) neki zubi niču odmah kao pravi zubi (prvi premolari - P1 i molari - M1), a neki najpre kao mlečni a zatim, kad ovi ispadnu izrastaju pravi trajni zubi. Zubi se dele na:

1. sekutiće ili incisivi (I),
2. očnjake ili canini (C),
3. pretkutnjake ili premolare(P),
4. kutnjake ili molare (M).

Unilateralni izgled i formule mlešnog i stalnog zubala

Štene se po pravilu rada bez zuba, a u nekim slučajevima samo sa sekutićima. Zubi počinju izbijati 21. dan po štenjenju najpre niču očnjaci, zatim sekutići između 25 do 30 dana. Svi mlečni zubi izrastu između treće i šeste nedelje. Posle šeste nedelje pas ima ukupno 28 zuba.

Unilateralna zubna formula za mlečne zube je sledeća:

	I	C	P	M
Gornja vilica	3	1	3	0
Donja vilica	3	1	3	0

Ukupno 28 zuba

U praksi se od pasa traži da ima makazasto zubalo po standardu dok se tesno kleštasto toleriše, takođe FCI standard propisuje da zubalo mora biti kompletno, ali u savremenim tokovima odgoja ove rase se prgledaju sekutići i očnjaci dok se mane u nekostatku premolara i kutnjaka ne sankcionišu. Kako ova savremena tendencija potiše iz krajeva koji su autohtoni za Labradore iako pripadaju drugoj kinološkoj organizaciji, njihov uticaj na svetsku scenu se ne može zanemariti

Zamena mlečnih zuba počinje najpre sa sekutićima. Oni se menjaju u uzrasu od 4 do 5 meseci starosti i izmena traje 2 do 3 nedelje. Prvi predkutnjak (P1) niče u četvrtom mesecu a

Nemanja Zdravkovic * Labrador Retriver*

istovremeno niče i prvi kutnjak (M1). Zatim niču ostali zubi, a poslednji niče treći kutnjak { M3) u donjoj vilici u uzrastu od 6 do 7 meseci. Tako oko 7 meseci treba da niknu svi ostali zubi, iako pas još nije završio sa rastom. Kompletno zubalo psa ima 42 prava trajna zuba.

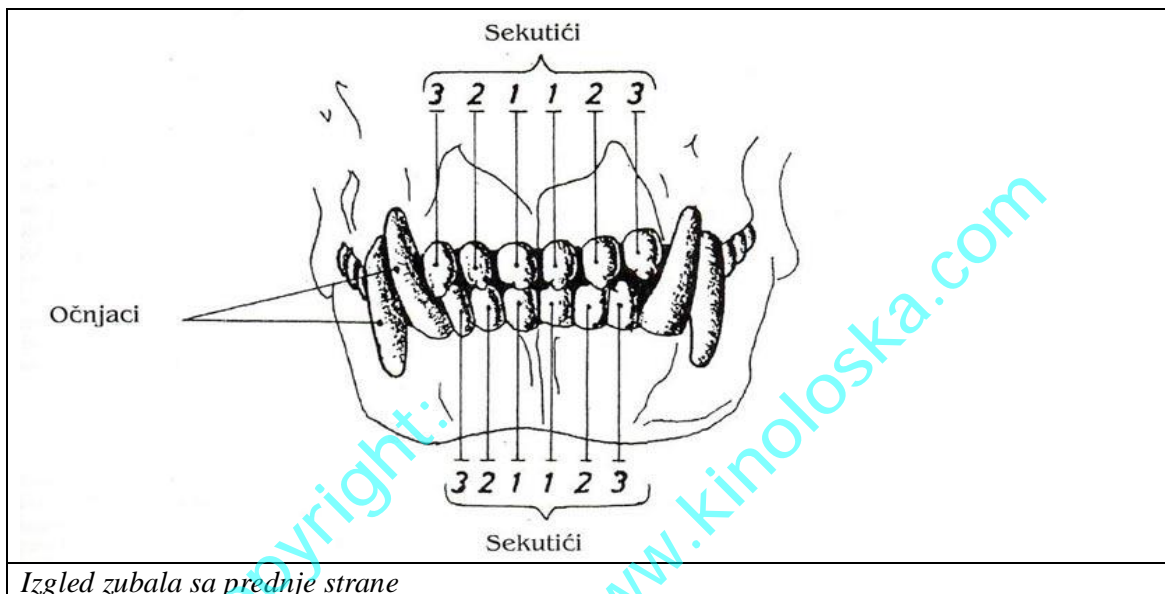
Unilateralna zubna formula za prave trajne zube je sledeća:

	I	C	P	M
Gornja vilica	3	1	4	2
Donja vilica	3	1	4	3

Ukupno 42

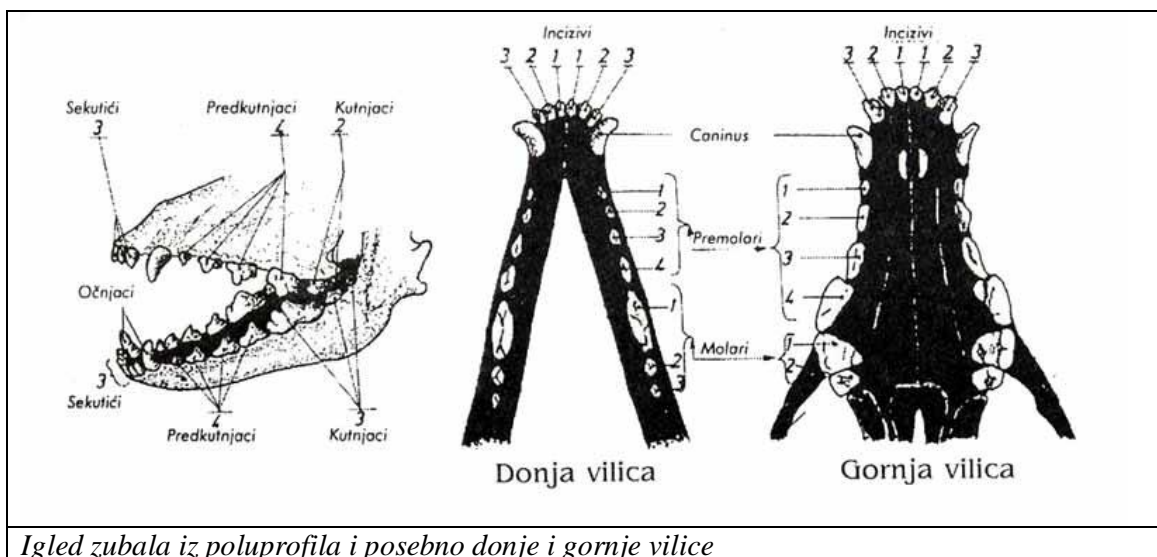
Četvrte premolare (P4) u gornjoj vilici i prve molare (M1) u donjoj vilici nazivamo zubima "deračima".

Izgled zubala prikazujemo na sledećim crtežima:

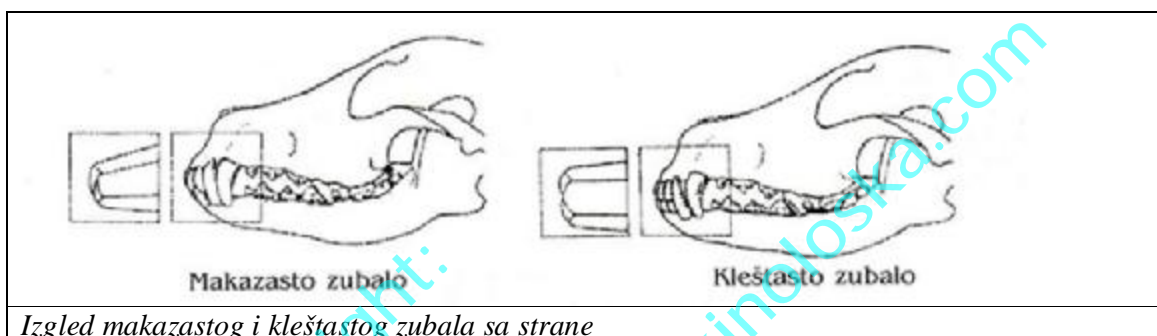
Izgled zubala sa prednje strane

Posle potpunog izrastanja zuba, otprilike nakon godine dana uzrasta, ili malo jače, svi zubi ostaju nepromenjeni, sveže beli i sjajni, a sluzokoža usta svetlo ružičasta. Posle tog doba nastaje postepeno trošenje zuba, te se po tome približno može odrediti starost psa. Posle šest godina starosti promene su na zubima nepravilne (požute, skraćuju se, prikriveni su zubnim kamencem i crne) i teško se tada po zubima može odrediti starost psa.

Igled zubala iz poluprofila i posebno donje i gornje vilice

Kod sklapanja vilice sekutići gornje vilice prelaze donju vilicu i svojom unutrašnjom stranom dodiruju spoljnu stranu sekutića donje vilice. Za takvo zubalo kažemo da je pravilno, tj. "makazasto zubalo". Takvo pravilno zubalo prikazuju crteži:

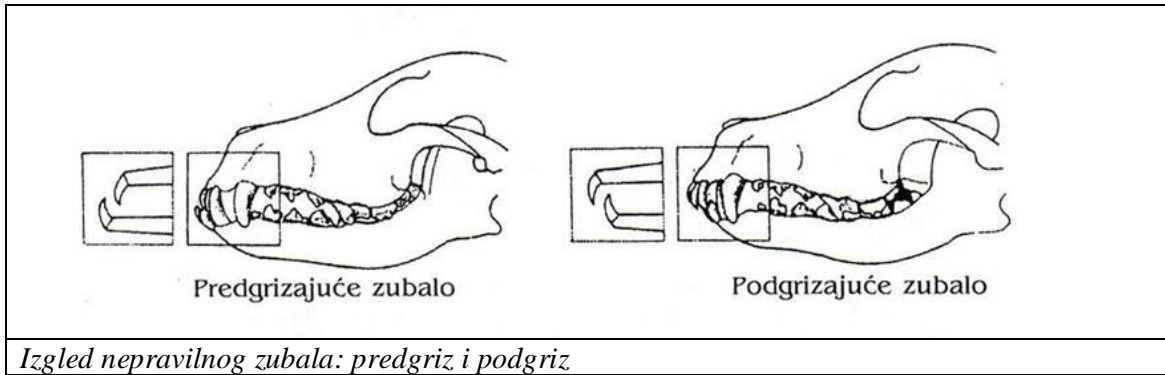

Izgled makazastog i kleštastog zubala sa strane

Neppravilno zubalo

Ako se sekutići gornje i donje vilice dodiruju svojim vrhovima, onda takvo zubalo nazivamo "kleštastim zubalom". Zubalo psa nije uvek pravilno. Usled nesklada u vilicama, koje mogu biti različite dužine dolazi i do izmenjenog ugriza. Tako nastaju dva karakteristična ugriza. Ako pri zagrizu sekutići donje vilice stoje znatno ispred sekutića gornje vilice, tada pas ima zubalo za koje kažemo "predgrizač". I obratno, kada pri ugrizu sekutići donje vilice stoje znatno iza sekutića gornje vilice, tada pas ima zubalo za koje kažemo "podgrizač".

"Predgrizač" i "podgrizač" su diskvalifikaciona mana kod Labrador ritriver-a.

Zubna površina kod psa je hrapava za razliku od drugih životinja. Trošenje zuba, pored toga što je uslovljeno čvrstinom njihove grade kao individualne osobine, zavisi i od ishrane i upotrebe psa. Psi koji se hrane kašastom hranom kasnije sravnjuju sekutiće od onih koji se hrane kostima ili u zubima često nose ili se igraju čvrstim predmetima. Zato se mora biti vrlo oprezan pri proceni starosti psa po zubima.

Copyright:

www.kinoloska.com

Oči:

Ljubazne, prijateljske, inteligentne koje odražavaju budnost i dobar temperament su odlika rase. Srednje veličine, nekako izbačene ili upale u očnu duplju. Boja dužice je braon a kod čokoladne varijante i boje lešnika.

Crne i žute oči su nepoželjne i daju psu isuviše oštar izgled. Ivice vežnjače su crne osim kod čokoladnih labradra gde su braon. Odsustvo pigmentacije se smatra velikom manom.

Vrat:

Snažan i odgovarajuće dužine što omogućava širok dijapazon iskoristivosti pri aportiranju. Ne mnogo širok u grlenom delu. Izbija snažno iz ramena i blago je zasvođen. Najčešća odstupanja su kratak, debeo ili ovrji vrat.

Rip – čokoladni labrador

Leđna linija:

Jeđa su jaka leđna linija ravna od grebena do sapi kako u stavu tako i u pokretu. Odstupanja se tolerišu psima koji nisu završili potpuno porast.

Telo:

Dobro široki zaobljen rebarni luk. Sa umereno širokim grudima. Suvviše široka ili uzane grufi ometaju psa pri kretanju. Ravne grudi nisu karakteristika rase ali treba obratiti pažnju i da ne prežu u bačvas oblik. Abdomen skoro prev sa par nabora kod starijih pasa. Slabine kratke, široke i jake i nastavljaju se u dobro razvijen i moćan zadnji deo tela.

Rep

Veoma širok u osnovi i polako se sužava prema vrhu. Doseže do skočnog zgloba. Prekriven gustom i kratkom dlakom "vidrin rep". Rep prati leđnu liniju u stavu i kretanju. Veselo nošen, nikako izvijen preko leđa. Rep upotpunjuje snažan izgled labradora pružajući mu neophodnu podršku u vodi. Svako odstupanje u dužini, obliku, odlakanosti i nošenju je mana.

Prednje noge:

Mišićave, plečke duge da obezbede izdašan rad mogu. Sa nadlakticom uglovane od oko 90° što omogućava snažan i lak korak. Idealna dušina nadlaktice je jednaka dužini lopatice. Prave lopatice, kratko rame, ili previše teško je prepreka za slobodno kretanje i narušava fizički izgled psa. Previše debele noge su nepoželjne. U stavu laktovi su direktno ispod grebena. Laktvi paralelni ni preuski ni preširoki. Prednje došaplje je snažno i blago nagnuto u dnosu na vertikalu. Šapa snažne s plovnom kožicom između prstiju što je rasna odlika. Širina šapa govori o utrniranosti psa i njegovom držanju. Zešije šape, volovski stav, uvrnute ili izvrnute šape su ozbiljne mane.

Zadnje noge:

Zadnje noge su široke, mišićave i dobro razvijene od kukova do skočnih zglobova sa dobro pokretljivim kolenom. Od pozadi gledano noge su prave i paralelne, kravlji stav u većem obimu je velika mana. Zadnje noge su snažne, sa jakim kostima i umerenim uglom u kolenu. Ne sme se javiti kliženje patele ni u stoju ni u kretanju. Skočni zglob snažan sa blagom konvergencijom pri skoku, ne smeju divergirati ni pri stajanju ni pri kretanju. Uglovi skošnog i kolenog zgloba su takvi da uspostavljaju moćan oslonac pri vuši tereta. Pri satjanju prsti su neznatno iza vertikalne povučene iz sednih kvrga. Loše uglované noge povlaše kompezacionu manu u liniji leđa. Šape snažne sa i kompaktnim i razvijenim jastučićima sa kožicom između prstiju. Širok stav, loša uglovanost su mane.

Dlaka:

Dlaka Labradora je kratka, prava, veoma gusta, nepromočiva, sa podlakom koja štiti životinju od hladnoće, vode i vetra. Blago tlasanje dlade u donjem delu leđa je ne poželjno ali prihvatljivo. Bunasta dlaka, kovrdžava i retka su atipične za ovu rasu i treba ih strogo kažnjavati.

Boja:

Boja labradora je žuta, crna i čokoladna. Svaka druga boja ili kombinacija boja je mana i povlači diskvalifikaciju. Kod žutih jedinki bleđa fleka na grudima, ušima i gornjem delu tela je dozvoljena, kod ostalih varijeteta se traži jednobojnost. Čokoladna boja je najređa varijanta koja nastaje određenom kombinacijom alela. Siva boja je nepriznata i ti psi se diskvalifikuju. Postoje indicije da se i ona uvrsti u dozvoljene boje ali se smatra kao rezultat ukrštanja sa drugim rasama.

Kretanje:

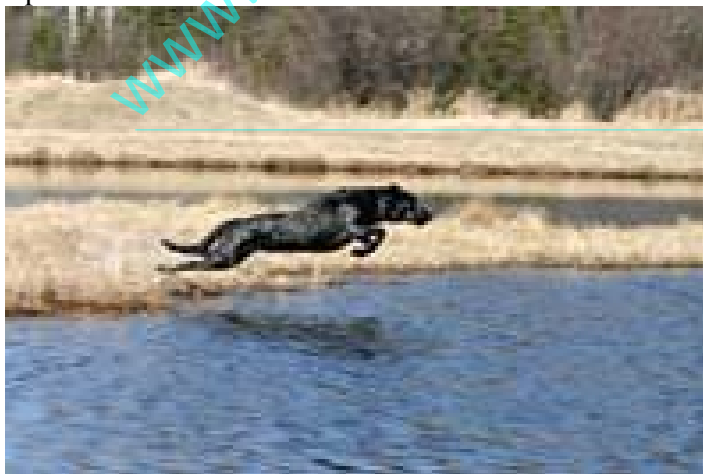
Labradori se kreću slobodno i bez napora. Dok gledamo psa s'preda dok korača prema nama laktovi ne trebaju biti izbačeni, već da idu uz telo ali nikako ni stisnuti. U kretanju ovaj pas ne sme da ravaniše i ne treba da maše glavom. Gledan od pozadi zadnje noge psa teže da budu što paralelnije prednjim. Skočni zglobovi treba da izgledaju snažno i da obavljaju svoju funkciju, krećući se slobodno, bez napora.

Sa strane posmatrano rame ima dobru akciju ekstremiteta.

Kratko, isprekidano kretanje ili visoka akcija nogu ukazuju na kompenzacionu manu koja potiče iz ramena. Šepanje je znak trenutno bolnog stanja u kojem je životinja mada učestalo može da pokazuje slabo došaplje. Kratak hod je ne prirodan zadnjim ekstremitetima i ukazuje na loš položaj karlice.

Sve ovo su ozbiljne mane.

Ukrštanje nogu, mahanje glavom, šepanje, isprekidano kretanje je atipično za ovu rasu i mora se sankcionisati.

Temperament:

Za labradore je temperament izuzetno obeležije rase. Idealno labradori su blage naravi, otvorene i poslušne prirode, želja da udovolji čoveku i ne agresivnost prema čoveku i životinjama. Agresivnost kao i usplahirenost i stidljivost kod ove rase se kažnjavaju jer nisu u funkciji rada ovog psa. Kao prilagodljiv pas mora se voditi računa o psu u smislu okoline u kojoj je rastao i utcaja na njegovu ćud. Tako službeni psi koji se drže sa psima drugih rasa mogu pokazivati agresivnost jer im je to naučena osobina, imitacija drugih pasa u njihovoj okolini. Mogu biti nepoverljivi prema nepoznatim osobama. Loši su kao psi čuvari ako nisu za to obučeni.

Problem srebrnih labrador reterivera

Zbog ne sigurnog porekla ovog varijeteta labradora postoje i oprečna mišljenja o tome kako potupati sa ovim psima. Neka kinološka udruženja ga priznaju kao čokoladnog AKC, neka naplaćuju mogo veće članarine za ove pse i ako nisu priznati a neka ih potpuno odbacuju. Postoji mišljenje da se ova boja nastala mutacijom gena za žutu boju dlake koja se priznaje od riđkasto žute do sasvim blede žute, a neka stanovišta govore o tome da je siva boja ukrštanja sa drugim rasama (Weimeraner) .

Slika preuzeta iz oglasa za prodaju srebrnih labrador reterivera

pasa koji su nastali ukrštanjem sa pudlom. Postoje i kombinacije sa nemačkim ovčarima i border kolijima.

Prvi oglasi u kojima se nude ovakvi psi potiču iz SAD iz 1950-tih godina. Uglavnom današnja tehnologija analize DNK može da da konačnu reč u ovom problemu. Do daljnjeg se kod nas primenjuje preporuka Labradoretriver kluba o diskvalifikaciji ove boje na izložbama.

Labradoodle je naziv

Predisponiranost ka oboljenjima Labrador retrievera

Labrador retriever je pas snažne, atletske građe, što dolazi do izražaja pri lovu i pri takmičenjima.

Očekivana dužina života je 12 do 13 godina i to je rasa sa relativno malo predispozicije za oboljenja. Uobičajana oboljenja kod američkog tipa Labradora prema AKC su:

Predisponiranost ka displaziji kuka, posebni kod krupnijih pasa, ali ovaj problem nije veliki kao kod drugih rasa.

Diplazija kuka, praznina u acetabullumu

Predisponiranost ka ušnim infekcijama. Uši koje su polu opušteno nošene ili nošene u formi ružinog uha mogu zadžavati vlagu pri izlasku iz vode i tako dovedu do upale. Normalna boja je svetlo ružičasta ili ima tamnog pigmenta. Karakteristična je promena boje kože na tom mestu u crvenu ili se mogu uočiti i tamne naslage. Obično se ovakva stanja preveniraju čišćenjem uha i ukoliko postoji potreba ušnim kapima. Može se kod pasa i pažljivo istrimovati dlaka oko uga da bi se obezbedila bolja prohodnost vazduha i lakše sušenje.

Veliki problem kod Labradora predstavlja i sklonost ka gojenju. Posebno je tome sklon američki tip labradora koji je krupniji. Tim kondicionim stanjem se povlače i rizici nastanka mnogih bolesti: displazije, artritis, diabetes, apatija, slabost srca...

Pregojenost se može videti na osnovu odnosa struka i grudnog koša gledanih odozgo.

Ponekad se kod pasa koji su često na plivanju kao ne zreli razvije zavojak na repu što se smatra eksterijernom manom.

Postoji kod ove rase i predispozicija za iskakanjem čašice iz kolena. Rizik je veći što je uglovanost nogu ne pravilnija.

Kod nas se mogu zapaziti i primerci sa entropijom i ektropijom (izvrnuti na unutra ili spolja) na očnim kapcima.

Jedan broj pasa je predisponiran na epilepsiju.

Takođe postoji i poprilična učestalost povreda zadobijenih u lovu ili na radu.

Normalni i entropični očni kapak

Neka oboljenja za koja su još labrador retrieveri predisponirani

Arteroskleroza

Katarakta

Kongenitalna hipotrihoza

Hepatitis

Kožni tumori MAST ćelija

Trovanje bakrom

Kortikalna degeneracija

Cistinurija

Šećerna bolest

Displazija mrežnjače

Lakatna osteohondroza

Epilepsija

Alergija na hranu

Hemofilija A, B

Miopatija

Manjak zuba

Megaezofagus

Leukotrihija

Hipotireoidizam

Tumori

Nos pri dugotrajnom iscedku- depigmentacija

Kritičan period štenaca, zaštita vakcinacijom

Nega

Održavanje dlake spada u obavezne rutinske zadatke vlasnika psa ove rase. Svakodnevno održavanje ovih pasa podrazumeva timarenje dlake, povremeno kupanje, nega i kontrola očiju, zuba, uha koje je naročito bitno kod pasa koji rade u vodi po vetru i hladnijem vremenu. Samo uz pravu negu oni postižu očekivani vek od 10 do 12 godina. Glatka, dupla dlaka se lako održava i preporučuje se isčetkavanje tvrdom, čekinjastom četkom pre korišćenja meke kojom se daje sjaj i forma dlaci. Spadaju u pse koji se prosečno linjaju. Pri čišćenju ušne školjke nikako se ne sme prljavština ugurati u slušni kanal. Kod balažih oboljenja uha se koriste kapi koje će propisati veterinar.

Posebno je za vlasnike poguban pogled pasa kojim iznuđuju hranu i poslastice od vlasnika što im može škoditi i u zdravlju kao i pri uspostavljanju hijerarhije i odnosa pas-čovjek. Takođe mnogi primerci će pojeti sve što nije prikucano za poklogu.

Poređenje životnog veka ljudi i pasa

Sa jednom godinom, pas ima šesnaest ljudskih

Sa dve godina, pas ima 24 ljudske,

Sa tri godine, pas ima 30 ljudskih,

Posle ovoga savka pasija godina se računa kao 5 ljudskih.

Upornim radom sa psom se dolazi do šampionske titule

Praktično rešenje dok ne štene nije naučeno

Šetnja u prirodi

Labradori u lovu i trening

Retriveri su psi koji pronalaze i donose ubijenu divljač. Specifičnost labradora je gusto krzno i plovne kožice pa se koristi i za rad na vodi. Poenteri stoje ispred plena "pikirajući" ga nosom i stoje nepomično što lovac tumači kao poentiranje, što se koristi najviše u lovu prepelica. Seteri su psi koji se prikradaju plenu i sprečavaju njegov beg ako se lovac suviše približi. Nekada im je glavna uloga bila u hvatanju živog plena.

Specifičnost labrador retrievera je što mogu da se koriste u svim navedenim zadacima. Love pomoću mirisa u vazduhu, što je osobina upotrebljena kod policijske primene jer kad uhvate miris dolaze na mesto odakle taj miris potiče. Selekcijom ove osobine su potencirane i unekoliko se razlikuju od izvornih instikta psa Sv. Džona. Primarno ovi psi su služili za aportiranje plena i oruđa ribara a mogli su i da tegle lakše mreže, a za teže su korišćeni Njufaundlenderi.

Uzgojeni kao kućni ljubimci kod nekih pasa blede urođeni instikti. Vole blizinu ljudi i aktivnost napolju. Zatvoreni obično dremaju. Lako uče i sposobni su i za vođenje slepih osoba.

Vežba je kod ovih pasa i indikovana time što su skloni gojenju.

Psi se uvode u trening kao veoma mladi.

Prvenstveno se mora znati šta se od psa očekuje da radi, kako bi se na osnovu individualne osnove razvio zreo pas obušen i visokovredan.

Najranije je kod psa uspostavlja socijalizacija sa vlasnikom u starosti između mesec dana i tri meseca. Socijalizacija je vrlo bitan period u životu jedinke jer zavisno od toga kako se pas uzgaja tako ćemo od njega i očekivati neke osobine: agresivnost, plašljivost, maznost, itd.

Zatim se počinje sa prostijim komandama tipa: sedi, dođi, leži... Pri nekim određenim svrsishodnim obukama kao što je obuka u traganju za narkoticima psi se ne treniraju mnogo na poslušnost, dok je kod pasa za odbranu i napad poslušnost osnova celog programa. Kasnije se pristupa težim oblicima treninga dok se ne zadovolji trženi nivo obuke, što zavisi i od genetičke osnove psa.

Uvođenje u trening – procena urođenih osobina

Psi za lov obično vode poreklo iz lovnih legala koja nisu toliko eksterijerno lepa koliko se roditelji treniraju u lovu pa se smatra da imaju dobru krv i dobre osobine roditelja. Psi u lov kreću tek pošto isteknu svi inkubacioni periodi koji ograničavaju kretanje psa (vaccine, lekovi).

Odložnost na pucanj

Psi se treningom uvode u ogovarajući oblik rada na terenu. Labradori raspolazu širokom predispozicijom ka varijetnim radom. Danas se najčešće koriste za lov.

Kao službeni psi labradori se u vojsci koriste uglavnom zbog svog razvijenog i istančanog njuha. Obuštavaju se na pronalaženje droge i eksplozivnih sredstava. Njihova obuka je prilično

Nemanja Zdravkovic * Labrador Retriever*

duga, traje devet meseci. Naporna je i za pse i njihove vodiče i instruktore. Velika pažnja se posvećuje odabiru pasa koji će ući u program obuke, jer nisu svi podjednako kvalitetni. Njihov odabir se zasniva na ispitu urođenih nagona i osobina šteneta starosti od oko dva meseca.

Obuka labradora za pronalaženje eksploziva u vojnom centru u Nišu

Labrador na tragu

Aport iz vode

Aport na suvom